

Fejðforeningens yderligere kommentarer august 2023 til kommunens høring

Alvorlige fejl i høringsmaterialet

Forkerte sammenligninger med små øer

I kommunens argumentation for en beskæring af færgedriften står der: ”Serviceniveauet i forhold til besejling af de tre øer er højt i form af flere afgangene end sammenlignelige kommuner. F.eks. har man i Svendborg besejling til Drejø og Skarø i den 3 måneder lange sommerfartplan med kun 5 besejlinger til øerne om dagen, hvor Fejø i dag har mere end 20 besejlinger pr. dag.”

Lad os sige rent ud, at denne sammenligning er helt ude af trit med virkeligheden. Drejø og Skarø har henholdsvis 65 og 26 indbyggere, mens Fejø har 461 fastboende. Det må være indlysende for enhver, at Fejø har behov for flere færgeafgange end to små øer, som har henholdsvis en syvendedel og en syttendedel af Fejøs indbyggertal.

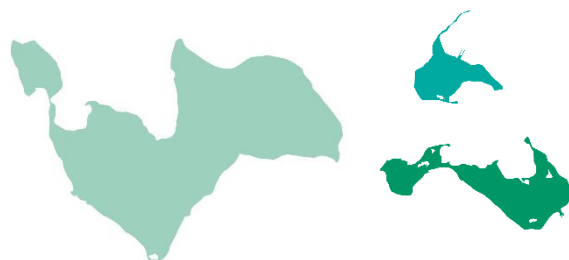
Afgørende for hyppigheden af færgeafgangene bør også være, at der er mange pendlere til og fra Fejø, og at erhvervslivet (både på og udenfor øen) har et stort behov for sejlads. Begge dele stiller krav om hyppige afgangene, for at der ikke opstår stor spildtid i forhold til arbejdsdagens start og slutning, og for at håndværkere og leverandører fleksibelt kan betjene øens beboere og virksomheder. Fejøs erhvervsliv har tilsvarende behov for at færgeafgangene ligger tilstrækkelig tæt til at de kan udføre arbejde på fastlandet eller leverancer af øen uden at risikere lang ventetid på færgen.

Der er også den forskel mellem Fejø og de to små øer, at deres færge fører dem direkte til den store by Svendborg, hvor indkøbsmuligheder, sundhedstilbud, uddannelser og andet er indenfor kort rækkevidde. Modsat sejler færgen fra Fejø til den lille by Kragenæs, som har færre faciliteter end der er på Fejø. Det er derfor nødvendigt for de fleste, at de kan få deres bil med færgen. Det bør Fejø-færgen have tilstrækkelig kapacitet til, både på den enkelte afgang og samlet set.

Tunø's triste skæbne viser for os at se tydeligt, hvor ødelæggende en reduceret færgedrift kan være for en ø. Odder Kommune drev skole på Tunø, og det var muligt for øens beboere at pendle til fastlandet på daglig basis, om end det med en overfartstid på næsten en time var tidskrævende. Da kommunen for nogle år siden reducerede antallet af afgangene, blev pendlingen umuliggjort for de fleste, og det førte naturligt nok til at en del familier fraflyttede øen. Herefter svandt antallet af skoleelever ind til ganske få, så øen heller ikke længere var attraktiv for børnefamilier. Sidste efterår blev kommunen endelig opmærksom på problemerne og genetablerede det tidligere omfang af færgeafgange. Men skaden er sket, og det er uvist om det lykkes at tiltrække nye familier til Tunø.

Fejø har et meget aktivt helårssamfund med beboere i alle aldersgrupper. Øens driver selv et børnehus og har sikret en skole for de mindste klasser i samarbejde med en privatskole i Nakskov. Det har ført til at Fejø har kunnet tiltrække nye beboere, heriblandt familier som etablerer sig på Fejø og efterfølgende øger befolkningstallet ved at føde børn. Mange af de nye beboere har netop bosat sig på Fejø på basis af at færgen sejler fra tidlig morgen til sen aften, og at det dermed er muligt at passe et job eller andre aktiviteter udenfor øen selv om man har skæve arbejdstider eller gerne vil kunne komme sent hjem.

For Fejø-samfundet er frivilligt arbejde en selvfølge, og vi udfører en del opgaver som andre steder udføres af kommunen. Det er ikke noget nyt, og omfanget er steget tydeligt igennem de seneste 10 år. Det er dog ikke muligt at klare færgefarten ved frivilligt arbejde, og derfor er det essentielt for Fejø at

Det giver ingen mening at sammenligne Fejø med to meget mindre sydfynske øer med markant færre beboere.

kommunen opretholder færgefarten, så pendlere og erhvervslivet kan fungere. Ellers vil Fejø affolkes, hvilket vil reducere kommunens skatteindtægter.

Pessimistiske befolkningsprognoser stemmer ikke med virkeligheden

Lolland Kommune har produceret nogle prognoser for befolkningstallene på de 3 øer, som ikke virker realistiske. Vi frygter at de er baserede på den generelle befolkningstilbagegang i kommunen, og på øerne er der modsat sket en samlet fremgang siden 2017.

De officielle befolkningstal ifølge Danmarks Statistik er disse:

År	Askø	Femø	Fejø
1.1.22	40	121	448
1.1.23	40	112	461

Vi har opdateret vores egen befolkningsfremskrivning. Den indeholder fremskrivninger pr. ø baseret på den hidtidige udvikling. For hver enkelt alder er udregnet ændringen siden året før, og disse ændringer er sammenvejet for de seneste 10 år, således at de seneste års udvikling vægter mest. Herefter er de faktisk erfarede ændringer anvendt til at fremskrive befolkningerne 10 år frem i tiden.

Indbyggere 2034	Fejø	Femø	Askø
førskolebørn (0-5)	23	2	0
skolebørn (6-15)	55	8	0
gymnasieelever (16-20)	7	1	0
unge voksne (21-30)	32	5	0
voksne (31-70)	271	58	31
pensionister (71-99)	131	46	15
I alt	519	120	45
Excl. Vejrø	515		

Hvis befolkningsudviklingen fortsætter på de tre øer som gennem de seneste 10 år, bliver der god brug for børnehuset og skolen på Fejø.

Se alle resultaterne i bilagene [Befolkningsfremskrivning øerne 2023-34](#) og [Befolkningsudvikling2023 nøgletal](#).

Fejø forbliver en ø med alle aldersgrupper repræsenteret, Femø får flere yngre beboere, og Askø er fortsat en ø med en stor overvægt af pensionister. Gennemsnitsalderen falder tydeligt på Femø og Fejø, og stiger lidt på Askø. De unge fortsætter med at flytte fra Fejø, men vender tilbage - eller andre kommer til.

Fremskrivningen tager ikke hensyn til ændringer omkring øerne som kan påvirke lysten til at flytte til eller fra øerne, påvirke familiers lyst til at etablere sig på øerne osv. Vi frygter naturligvis at store forringelser i

færgefarten vil resultere i at færre ønsker at bo på øerne.

Vildledende formulering om hvad som driver omkostningerne

2/3 af færgefartens omkostninger er til personalet. Det allervigtigste ved besparelser er derfor at udnytte arbejdstiden bedst muligt og at begrænse antallet af løntimer hvor det er muligt. Med andre ord gælder det om at færgerne sejler, når besætningerne er på arbejde.

Der er naturligvis også udgifter, som afhænger af antallet af sejlede timer, men de udgør kun en langt mindre del af færgernes omkostninger, især når olietillægget lægger forhøjede oliepriser over på billetterne.

Det er med andre ord misvisende, når der i kommunens oplæg står "antal afgang driver omkostningerne". Det er hvor afgangene er placeret, som driver omkostningerne. En afgang hvor personalet skal aflønnes for flere timers arbejde er langt dyrere i marginalomkostninger end en afgang som puttes ind hvor færgen ligger ledig i havn med en besætning på arbejde.